

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.147/2023/4.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: dr. Gönczi Gergely ügyvéd, ügyvéd címe

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 39.P.23.039/2022/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az elrendelt helyreigazítás szövegéből az első és harmadik közlés tekintetében a valóság megállapítására vonatkozó rendelkezést, a második közlés tekintetében az alperes helyreigazítás közzétételére kötelezését mellőzi.

A cég3 Zrt. (alperes címe) által a felperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 74.510 (hetvennégyezer-ötszáz tíz) forintra leszállítja.

A cég3 Zrt. által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 24.000 (huszonnégyezer) forintra leszállítja azzal, hogy azt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára e határozat meghozatalának napjától számított 60 napon belül kell megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 12.000 (tizenkétezer) forint kereseti illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára e határozat meghozatalának napjától számított 60 napon belül.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a cég3 Zrt.-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 74.920 (hetvennégyezer-kilencszázhusz) forint másodfokú perköltséget és fizessen meg 32.000 (harminckétezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára e határozat meghozatalának napjától számított 60 napon belül.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 16.000 (tizenhatezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára e határozat meghozatalának napjától számított 60 napon belül.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A Magyar Nemzet napilap az alperes szerkesztésében és a cég3 Zrt. (alperes címe) kiadásában álló nyomtatott sajtótermék.
- [2] A Magyar Nemzet napilap 2022. október 25-i lapszámában „személylék nem veszik komolyan a beérkező ügyfélpanaszokat” címmel cikk jelent meg, amely az alábbiakat tartalmazta:
- [3] „Balesetveszélyes körülmények között dolgoznak a fővárosi hulladékszállítók (cím)
- [4] Az ügyfélmegkeresésekre hónapokig nem reagál a felperes - derült ki a lapunkhoz eljuttatott belső információkból. Kiderült: a fővárosban ezres nagyságrendű sérült, törött tartály van kihelyezve, amelyek műszaki állapotát a személylék vezette cég saját magától nem ellenőrzi, és a sérült hulladékgyűjtők cseréjéről is csak akkor gondoskodnak, ha azt az ügyfél jelenti be.
- [5] A felperes-n (felperes) belül működő cég2 dél-pesti hulladékszállítási üzeméhez tartozó tartálykihordók napi szinten kötelesek tartálycserekor a hulladékot kézzel átborítani a sérült tartályból az újba, ebből pedig már több üzemi baleset is volt - derült ki a lapunkhoz eljuttatott belső információkból.
- [6] Az ügy akkor kezdődött, hogy az cég2 a 110 literes, henger alakú kommunális hulladékgyűjtő tartályok további kihelyezését megszüntette. Azok az ügyfelek, akik ezzel a tartálytípussal rendelkeztek, eddig a telefonos ügyfélszolgálaton kérhették az elhasználódott vagy ürités közben megsérült, törött hulladékgyűjtő díjmentes, típusazonos cseréjét. A fent említett típus megszüntetésével azonban erre nincs lehetőség. Úgy tudni, a betelefonáló ügyfelekkel közlik, hogy kizárólag típuscserét kérhetnek 120 literes, kerek, zöld kukára a meglévő 110 literes helyett, viszont az ürités díja így havonta háromszáz forinttal kerül majd többbe. Ugyanakkor a típuscsere szerződésmódosítással is jár, amit személyesen az ügyfélszolgálati irodán, emailben vagy levélben kérhetnek a szerződött ügyfelek. Kiderült az is, hogy a felperes cég2 hulladékgazdálkodási divíziója igazoltan hónapokig nem válaszol több ügyfél megkeresésére. Az ügyben kerestük a felperest, hogy reagáljanak nekünk azokra a szerkesztőségünkhöz eljuttatott információkra, miszerint az cég2 szolgáltatási területén ezres nagyságrendűek a törött, rossz minőségű kukák, valamint aki kéri a típuscserét, annak a felperes cég2 hulladékgazdálkodási divíziója hónapokig nem válaszol a megkeresésére. Az cég2 válaszában közölte: az ügyben szereplő információk teljességgel megalapozatlanok és tévesek, így azokat a társaság határozottan cáfolja. Azt is írták, hogy amennyiben jelen válaszuk ellenére az általuk valótlannak nevezett információkat közzétesszük, úgy a társaság kénytelen lesz a szükséges jogi lépések megtételére. [...]
- [7] A szemétszállítók helyzetéről lapunk több cikket is közölt: többek között beszámoltunk arról, hogyan állandósultak a problémák a hulladékszállítóknál, hogy a kánikulában nem osztottak védőitalt a dolgozóknak és sok volt az üzemi baleset is. [...]
- [8] A felperes előzetes helyreigazítási kérelmének az alperes nem tett eleget.
- [9] A felperes keresetében helyreigazító közlemény 3 napon belüli közzétételére kérte kötelezni az alperest az általa szerkesztett napilapban 2022. október 25-én megjelent cikkben foglaltak miatt, az eredeti írás megjelenésével azonos tipográfiai jellemzőkkel közölt szövegben az alábbiak szerint:
- [10] „Helyreigazítás a felperes részeként működő cég2vel kapcsolatos valótlanság miatt a »személylék nem veszik komolyan a beérkező ügyfélpanaszokat« című cikkünkben valótlannal állítottuk, hogy az cég2 a 110 literes, henger alakú kommunális hulladékgyűjtő tartályok további kihelyezését megszüntette (első közlés). Ezzel szemben a

valóság az, hogy a felperes nem szüntette meg a 110 literes tartályok kihelyezését; 2022. augusztusában 534 csere és 315 új, 2022. szeptemberében 670 csere és 169 új ilyen tartály kihelyezésére került sor. Azt a valós tény, hogy az cég2 jogszabályi előírások alapján csak az ügyfél kérésére jogosult a sérült kukák cseréjére, abban a hamis színben tüntették fel, mintha az cég2-nek betudható okból nem kerülne sor a kukák cseréjére (második közlés). Valótlanul állítottuk, hogy a felperes a kánikulában nem osztott védőitalt a dolgozóknak (harmadik közlés). Ezzel szemben a valóság az, hogy a felperes minden olyan esetben biztosítja a munkavállalóinak a védőitalt, amikor ezt jogszabály előírja”. Kérte továbbá az alperes kiadójának kötelezését a perköltség megfizetésére.

[11] A felperes kereseti kérelme jogszabályi alapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdését és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdését jelölte meg.

[12] Az első közlés tekintetében az alperes téves közlése azért nem lényegtelen, mivel a cikk kifejezetten a kukák kihelyezése megszüntetésének tudja be az állított üzemi baleseteket.

[13] A második közléssel összefüggésben a Budapest főváros területén végzett hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló, Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 26/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) 14. § (1) bekezdésére hivatkozott, amely szerint a felperes a sérült kukák cseréjéről az ügyfél bejelentése alapján gondoskodhat. Az alperes írása ezt a jogkövető magatartást mutatta be elítélendőként anélkül, hogy megemlítette volna a jogi szabályozást.

[14] A harmadik kijelentés esetében állította, hogy ha a meteorológiai előrejelzés alapján az indokolt, a felperes nemcsak elrendeli a vízosztást, de az utasítás végrehajtását is figyelemmel kíséri és biztosítja a munkavállalóknak a védőitalt.

[15] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását célozta. Érvelése szerint a cikk valótlan állítást nem tartalmaz és hamis látszatot sem kelt. Az első közlést arra a tényre alapította, hogy a felperes 2022 második felében megszüntette a 110 literes tartályok további közbeszerzését és a típust a további értékesítés alól kivonta. Azóta nem fogad be további megrendeléseket erre a tartálytípusra. A felperes azoknak a 110 literes hulladékgyűjtő tartályoknak a kiszállítását végezte el 2022 októberéig, amelyeknek cseréjét az ügyfelek az értékesítés megszüntetése előtt kérték. Bizonyítékként az ügyfélszolgálati beszélgetés hangfelvételét kívánta bemutatni, amelynek csatolására a perfelvételi tárgyaláson határidőt kért.

[16] Érvelése szerint a cikk kontextusa szempontjából a második közlés nem keltett hamis látszatot. A felperes maga sem vitatta, hogy az ügyfelektől érkező megkeresésekre hónapokig nem reagál, illetve, hogy a betelefonáló ügyfelekkel közli, hogy kizárólag típuscserét kérhetnek a meglévő 110 literes tartály helyett, amelynek ürítési díja havonta 300 forinttal többbe kerül és további adminisztrációs tevékenységgel is jár. Az alperes értelmezése szerint az írás egyértelmű kritikát tartalmaz. A fővárosban az ezres nagyságrendű sérült, törött tartály kihelyezésének okaként azt tünteti fel, hogy a henger alakú kukák beszerzését és ennek következtében cseréjét a 2022. második félévében érkezett bejelentések esetében a felperes megszüntette.

[17] A harmadik kijelentés tekintetében a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes miniszteri rendelet) 7. § (10) bekezdésére és 2. számú melléklete 1.5., 1.6. pontjaira hivatkozott, amely a védőital biztosításának kötelezettségét írja elő. A folyadékvesztéséget általában 14-16 °C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. A felperes által

csatolt bizonyítékok támasztják alá azt, hogy a szolgáltató a jogszabályt tévesen értelmezve csak akkor osztott védőitalt, amikor a napi középhőmérséklet a 24 °C-ot meghaladta. Ugyanezen iratok bizonyítják, hogy a felperes az ital hűtésével nem foglalkozott, ezért az nem tekinthető védőitalnak. Köztudomású tényként kérte figyelembe venni, hogy nem szükséges a napi középhőmérséklet 24 °C fölé emelkedése ahhoz, hogy egy 30 °C feletti napközbeni hőmérsékletet a köznyelvi „kánikula” fordulattal illessen. Bizonyítékként a felperes munkavállalóinak csoport neve nevű Facebook privát csoportban megjelent közléseit mutatta be a perfelvételi tárgyaláson.

[18] Kifogásolta az alperes, hogy a felperes a helyreigazító közlemény közzétételét 3 napon belül kérte, szemben az Smtv. 12. §-ában megjelölt 5 napos határidővel. Egyebekben a felperes azt sem jelölte meg, hogy a napilap melyik részében kéri a helyreigazítás közzétételét. A helyreigazító közlemény megfogalmazását is helytelennek ítélte, mivel a valóság közlését sürgősségként tartotta.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy – az ítélet jogerőre emelkedését követő 3 napon belül megjelenő – Magyar Nemzet napilap lapszámában a 2022. október 25-én „személylék nem veszik komolyan a beérkező ügyfélpanaszokat” címmel megjelent cikk megjelenési helyével azonos helyen és betűszedéssel, azonos tipográfiai jellemzőkkel, „Helyreigazítás a felperes Zrt. részeként működő cég2vel kapcsolatos valótlan tényállítás miatt” címmel tegye közzé az alábbi közleményt:

„A »személylék nem veszik komolyan a beérkező ügyfélpanaszokat« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az cég2 a 110 literes, henger alakú kommunális hulladékgyűjtő tartályok további kihelyezését megszüntette. Ezzel szemben a valóság az, hogy a cég2 Divíziója nem szüntette meg a 110 literes tartályok kihelyezését, 2022. augusztusában 534 csere és 315 új, 2022. szeptemberében 670 csere és 169 új ilyen tartály került kihelyezésre.

A cikkben azt a valós tény, hogy az cég2 jogszabályi előírások alapján csak az ügyfél kérésére jogosult a sérült kukák cseréjére, abban a hamis színben tüntettük fel, mintha az cég2-nek betudható okból nem kerülne sor a kukák cseréjére.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy az cég2 a kánikulában nem osztott védőitalt a dolgozóknak. A valóság ezzel szemben az, hogy az cég2 minden olyan esetben biztosítja a munkavállalóinak a védőitalt, amikor ezt a jogszabály előírja”.

[20] Kötelezte a cég3 Zrt.-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 forint perköltséget és fizessen meg az állam javára 36.000 forint illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számlára az esedékesség napjáig.

[21] Alkalmazott jogszabályként ismertette Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) IX. cikk (2) bekezdését, az Smtv. 10. §-át, a 12. § (1), (2) bekezdését, a Pp. 495. § (1), (2) bekezdését. A szólásszabadság védelmi körére vonatkozóan az Alkotmánybíróság gyakorlatát {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [40], 23/2019. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [18]}, míg a sajtó-helyreigazítási igény elbírálása során irányadó szempontok tekintetében a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 12., PK 14. számú állásfoglalásaiból idézett.

[22] Megállapította, hogy a felperes az előzetes eljárás során a törvényben megszabott határidőben kérte az alperestől a helyreigazítást, majd ugyancsak határidőben fordult a bírósághoz, ezért a keresetet érdemben vizsgálta.

[23] Az első közlést tényállításnak tekintette. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes nem vitatta a felperesnek azt az előadását, amely a hulladéktartályok 2022. augusztus – szeptember időszaki kihelyezésére és mennyiségére vonatkozott. Nem találta alaposnak azt a védekezést, hogy a felperes csak azoknak a tartályoknak a kihelyezését végezte el, amelyeket korábban rendelt meg. Az elsőfokú bíróság értelmezése szerint ugyanis a cikk nem

azt mutatta be, hogy a felperes a jövőben, készletei kiürülését követően, nem fogja tudni a megjelölt tartályok kihelyezését elvégezni, hanem múltidőben állapította meg, hogy a felperes a tartályok további kihelyezését megszüntette. A „kihelyezés” szó nem az alperes által hivatkozott közbeszerzést és értékesítés alóli kivonást jelenti, hanem a törött, sérült tartályok cseréjét, illetve új tartályok kihelyezését. Ezt a két tevékenységet pedig a felperes a cikk megjelenését megelőzően, az alperes által sem vitatottan, jelentős számban elvégezte.

[24] A rögzített hangfelvétel csatolására vonatkozó bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság a Pp. 276. § (5) bekezdésére, a 497. § (2) bekezdésére, valamint a 498. § (1), (2) bekezdésére hivatkozva nem teljesítette. A mellőzés egyik oka az volt, hogy a bizonyíték a perfelvételi tárgyaláson nem állt rendelkezésre, másrészt a felajánlott bizonyítást nem találta alkalmasnak az ellenkérelemben előadottak alátámasztására. Az alperes szerint a hangfelvétel azt bizonyítja, hogy a tartályok további beszerzését és értékesítését a felperes nem végzi tovább. Ez a tény azonban nem támaszthatja alá azt a kijelentést, hogy a tartályok további kihelyezését szüntette meg.

[25] A második közlést szintén tényállításnak tekintette az elsőfokú bíróság. A PK 12. számú állásfoglalás vizsgálati szempontjai alapján jelentőséget tulajdonított a kijelentés szöveggörnyezetének. Megítélése szerint a kijelentés azt mutatja be az olvasó számára, hogy a felperes az ügyfelek megkereséseire hónapokig nem reagál, a tartályok műszaki állapotát nem ellenőrzi, a sérült tartályt csak akkor cseréli, ha azt az ügyfél bejelenti, az pedig, hogy a tartálycserekor a hulladékot kézzel kell átborítani a sérült tartályból az újba, már több üzemi balesetet is eredményezett. A cikk kritikával illeti, hogy a felperes a törött, sérült tartályokat nem cseréli. Az írás egyértelmű tényközlése az, hogy a felperes - mivel a sérült tartályokat nem ellenőrzi - a tartályok cseréjéről is csak abban az esetben gondoskodik, ha az ügyféltől bejelentés érkezett. Ez az állítás a valóságot hamis színben tünteti fel, mert azt sugallja, hogy a felperes ügyfélbejelentés nélkül nem gondoskodik a sérült tartályok cseréjéről, holott azt megtehetné, illetve az kötelessége lenne. Ezzel szemben az önkormányzati rendelet 14. § (1) bekezdése értelmében a felperes a tartályok cseréjét csak az ingatlant használó ügyfél bejelentése alapján végezheti el.

[26] Az elsőfokú bíróság a harmadik közlést is tényállításnak tekintette. A felperes e-mailekkel és kivitelezési bizonylatokkal támasztotta alá, hogy amikor a napi középhőmérséklet szabadtéren meghaladja a 24 °C-ot, elrendeli a védőital biztosítását és azt kiszállítja. A bíróság a sajtóközlemény egészének vizsgálata és értékelése során tekintettel volt a társadalmilag kialakult közfelfogásra. Hangsúlyozta, hogy a helyreigazítás akkor indokolt, ha a tartalom köznapi értelmezése és a valóság között oly mértékű ellentmondás áll fenn, hogy az érintett jóhírnevének a védelme és az olvasók valós tájékoztatásához fűződő joga a bíróság beavatkozását igényli. Abból indult ki, hogy a közlemény jogsértő jellegét nem az igényt érvényesítő szubjektív értékítélete, hanem annak alapján kell megítélni, hogy az átlagolvasó számára a szavak köznapi jelentése alapján a közlemény mit közvetít, a sérelmezett kitételek milyen tartalmat hordoznak (a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.029/2010/3., 2.Pf.21.829/2009/4. számú határozata).

[27] Jelen esetben az alperes nem vitatta, hogy a felperes osztott védőitalt a munkavállalóinak akkor, amikor a napi középhőmérséklet a 24 °C-ot meghaladta, a harmadik közlés tartalma azonban ezzel ellentétes. Az elsőfokú bíróság értelmezése szerint a „védőital” köznapi értelemben vett fogalma nem függ az ital hőfokától. Az alperes a cikkben a „védőital” szót köznapi, nem pedig jogi értelemben vett szakkifejezésként használta. Ezért a közlés azt közvetíti az átlagosan tájékozott olvasó számára, hogy a felperes nem osztott védőitalt a munkavállalók számára. A kijelentés tartalma tehát nem felel meg az alperes védekezésében előadottnak.

[28] A Facebook csoportról készített fényképfelvételt nem találta a közlés valóságának alátámasztására alkalmas bizonyítéknak az elsőfokú bíróság. Mivel a nyilatkozó személyek nem azonosíthatók, az sem állapítható meg, hogy a felperes munkavállalóiként közölték-e arra vonatkozó információikat, hogy meg nem határozható időjárási körülmények között nem kaptak vizet.

[29] Az elsőfokú bíróság döntésében ismertette az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozatát, amely alapján kifejtette, hogy a sajtó véleménynyilvánítási szabadsága nem terjed ki az igazolhatóan, bizonyíthatóan valótlan tények közlésére, ha a tényeket állító tudta, hogy a közlése valótlan vagy annak valótlanosságáról azért nem tudott, mert a foglalkozása szerint tőle elvárt figyelmet, körütekintést elmulasztotta. A jelen esetben arra következtetett, hogy az alperes elmulasztotta a tőle elvárható gondosságot és figyelmet. Mindezekre tekintettel a helyreigazítás közzétételére és a való tények közlésére kötelezte az alperest a Pp. 496. § (4) bekezdés *b)* pontja és a 499. § (1) bekezdése alapján.

[30] A felperes kérelmének és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően határozta meg a helyreigazítás szövegét és közzétételének módját. Indokoltnak látta a helyreigazító közlemény címére vonatkozó kérelmet, mivel az a helyreigazítás tartalmát az eredeti címnél pontosabban fejezi ki. A közzététel határidejét a keresettel egyezően 3 napban határozta meg, mert az Smtv. 12. §-ban megjelölt 5 napos közzétételi határidő a pert megelőző helyreigazításra vonatkozik.

[31] Nem találta alaposnak azt a kifogást sem, hogy a felperesnek kellett volna megjelölnie a közzététel helyét. A bírói gyakorlatnak megfelelően ugyanis elegendő annak közlése, hogy a sérelmezett cikk megjelenési helyével azonos helyen és betűszedéssel kéri azt a felperes megjelentetni.

[32] A perköltség tárgyában az alperes pervesztességére figyelemmel rendelkezett a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján, az alperes kiadójának kötelezésével. A jogi képviselő munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint határozta meg a csatolt megbízási szerződésben megszabott 25.000 forint + áfa munkaóra mérték alapulvételével. A keresetlevél elkészítésért 2 munkaórát, a két tárgyalási határnapon való megjelenésért és részvételért további 2 munkaórát értékelt. A tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel le nem rótt eljárási illeték viseléséről a Pp. 101. § (1) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a kiadó kötelezésével, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdése szerint.

[33] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Jogorvoslati kérelmében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)*, *c)*, *d)* pontjában jelölte meg.

[34] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az első kijelentés tartalmát. A cikk szerint azok az ügyfelek, akik az érintett tartálytípussal rendelkeztek, korábban a telefonos ügyfélszolgálaton kérhették a típusazonos cserét, most azonban kizárólag típuscserét kérhetnek. Az a körülmény, hogy a publikáció megjelenését megelőzően is voltak hulladéktároló elhelyezések, nem cáfolja a kifogásolt közlést. Az alperes ellenkérelmében indokolta, hogy a felperes által hivatkozott kihelyezések a 110 literes, hengeres kukák megszüntetése előtti megrendelések teljesítései.

[35] A fellebbező érvelése szerint helytelenül értékelte a második közlést is az elsőfokú bíróság. Az írás egyértelmű kritikája az, hogy az új kukák cseréje díjemeléssel,

szerződésmódosítással, személyes ügyintézéssel jár. A cikk kitér arra, hogy hónapokig nem válaszolnak az ügyfelek megkeresésére, ezt az állítást azonban az cég2 cáfolja. Megállapítható ezért, hogy az írás eredetileg is közölte a felperes álláspontját. Hamis látszatkeltés pedig azért sem valósult meg, mert a sajtóanyag egyértelműen megjelölte az ezres nagyságrendű törött kukák kihelyezésének okait.

[36] A harmadik kijelentéssel összefüggésben az alperes ellentmondásosnak értékelte az érdemi döntés indokait. Az elsőfokú bíróság a védőital fogalmának köztudomású voltát kétségbe vonta, a „kánikula” fogalmát azonban maga is köztudomásúnak ítélte. Ellenkérelmében is köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy nem kell a napi középhőmérsékletnek 24 °C fölé emelkednie ahhoz, hogy egy 30 °C feletti napközbeni hőmérsékletet a köznyelv „kánikulának” nevezzen. A „védőital” fogalomnak nincs köznap és jogi értelmezése, ezért az elsőfokú bíróság mérlegelése hibás. Az alperes álláspontja szerint az eljárásban bemutatott, Facebook csoportról készült felvétel egyértelműen bizonyította, hogy a felperes dolgozói szerint a védőitalnak hűtöttnek kellett volna lennie. A felperes által csatolt bizonyítékok azt támasztották alá, hogy a szolgáltató csak abban az esetben osztott védőitalt - félreértelmezve a vonatkozó jogszabályt -, amikor a napi középhőmérséklet a 24 °C-ot meghaladta.

[37] Az alperes szerint az első és harmadik kijelentés esetében a valóság közlése indokolatlan. Az elrendelt helyreigazítás – az első és harmadik közlés tekintetében az első mondatot követő részében – meghaladja azt a tartalmat és terjedelmet, amelyet a sajtóhelyreigazítás jogintézménye indokol. A valóság feltüntetése csak akkor szükséges és indokolt, ha ez az átlagolvasó számára a valóság félre nem érthető megértéséhez elengedhetetlen (a Kúria Pfv.IV.20.252/2021/4., a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.095/2010/3., 2.Pf.20.662/2021/4. számú határozata).

[38] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltésben való marasztalására irányult. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, az irányadó szempontokat és az ítélkezési gyakorlatot értékelve helytállóan azonosította és megfelelően alkalmazva hozott megalapozott ítéletet. Hivatkozása szerint a cikk tartalmát a Fővárosi Törvényszék egy másik perben is az elsőfokú ítéletben foglaltakkal egyezően értelmezte (a Fővárosi Törvényszék 40.P.23.038/2022/5. számú határozata).

[39] Az első közléssel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a cikk szerint a fővárosban „kuka káosz” van és a probléma egyik eredője, hogy a felperes a 110 literes henger alakú kommunális hulladékgyűjtő tartályok további kihelyezését megszüntette. Mindemellett az alperes maga sem vitatta, hogy a tartályok kihelyezése a cikk megjelenését megelőzően nem szűnt meg. 2022 augusztusában és szeptemberében jelentős számban megtörtént a korábbi tartályok cseréje és az új gyűjtőedények kihelyezése. Ez a tény azonban a közleményből egyáltalán nem állapítható meg, sőt annak tartalma ezzel ellentétes. Az alperes állításával szemben a kijelentés nem a közbeszerzési eljárás alóli kivonásra vonatkozik, ilyen jelentéstartalmat nem hordoz. A cikk részletesen mutatja be az alperes által a felperesnek betudható hiányosságként értékelt körülményeket, a szolgáltató cáfolatát azonban csak az általánosság szintjén említi. Az első közléssel kapcsolatban a szerző maga sem állítja, hogy a felperest megkereste, holott a sajtószervnek az ellentétes álláspontnak is teret kell adnia a bírói gyakorlatban alkalmazott követelmények szerint.

[40] A második közléssel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a jogszabályok ismerete a témában cikket író újságírótól elvárható, az átlagosan tájékozott olvasótól azonban nem. A második kijelentés – figyelemmel az „úgy tudni” fordulatra – arra utal, mintha hírértékű, valakitől megtudott, de bizonyosan nem megerősített információról lenne szó. A cikk írójának

azonban meg kellett volna bizonyosodnia arról, hogy a felperes az irányadó jogszabályok szerint járt-e el. A sajtóanyag nem közölte a felperes álláspontját.

[41] A felperes vitatta az alperesnek a harmadik kijelentésre vonatkozó kétféle értelmezését. A fellebbezés szerint a védőitalt ugyan kiadták, az azonban nem volt megfelelő hőmérsékletű. Az alperes ezt a nyilatkozatát a felperes által a perben csatolt kivitelezési bizonylatok alapján tette, amelyek a cikk megírásakor még nem álltak rendelkezésre. Mindemellett az írás nem azt közli, hogy nem megfelelően hűtött védőitalt adott a felperes a munkatársainak, hanem azt, hogy nem osztott védőitalt. A két közlés az átlagolvasó értelmezésében is eltérő jelentést hordoz. Az állított, de nem bizonyított, nem megfelelő hőmérsékletre való hivatkozás utólagosan konstruált érv.

[42] Az alperes érvelésével ellentétben az általa hivatkozott együttes miniszteri rendeletben megjelölt 24 °C (K) EH érték (korrigált effektív hőmérséklet) nem a napi átlaghőmérsékletet jelenti, illetve maga a felperes sem a napi átlagot vette alapul. Másrészt a korrigált effektív hőmérséklet alacsonyabb, mint a ténylegesen mért hőmérséklet, tehát a jogszabály még 24 °C hőmérséklet esetén sem ír elő védőitalosztási kötelezettséget, csak ennél magasabb hőmérséklet esetén, amikor a korrigált érték is meghaladja a 24 °C-ot. Mindemellett az alperes csak hivatkozott rá, de nem támasztotta alá, hogy a felperes tévesen értelmezte a jogszabályt. Semmilyen bizonyítást nem ajánlott fel arra vonatkozóan, hogy akár egyetlen nap is előfordult volna, hogy a felperes nem osztott védőitalt.

[43] A felperes álláspontja szerint a helyreigazító közlemény megfogalmazása a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel. A hasonló közlés miatt az online szerkesztőséggel szemben indult sajtóperben a törvényszék hasonló tartalmú és terjedelmű helyreigazítás közzétételét rendelte el. A helyreigazítás indokolt terjedelmét sem haladja meg a közlemény. Az alperes cikke 445 szóból áll, a felperes mulasztásairól szól. Ezzel szemben a cikkel ellentétes valóságról két mondat tájékoztatja az olvasókat, melyeknek már az eredeti sajtóanyagban is szerepelnie kellett volna.

[44] A fellebbezés részben alapos.

[45] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezéssel nem érintett rendelkezése, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében, a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívüli eljárásban.

[46] Az alperes fellebbezésében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)*, *c)*, *d)* pontjára hivatkozással jelölte meg. Bizonyítás lefolytatását azonban nem indítványozta, nem jelölte meg, hogy a tényállás módosítását, kiegészítését miként kéri. Ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)* pontjának rendelkezései nem voltak alkalmazhatók.

[47] A Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontjában meghatározott felülbírálati jogkör gyakorlására azért nem volt lehetőség, mert az elsőfokú bíróság döntését nem az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozta. A fellebbező érvei alapvetően a bíróság jogkérdésben [Smtv. 12. § (1) bekezdése] való állásfoglalását támadták, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet anyagi jogi szempontú felülbírálatát a Pp. 369. § (3) bekezdés *c)* pontja szerinti jogkörében eljárva végezte el.

[48] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel érintett részben az irányadó anyagi jognak részben nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetés vonható le.

[49] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítás valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez

képest melyek a való tények. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint a helyreigazító közlemény közzététele valótlan tény állítása, híresztelése, vagy való tények hamis színben történő feltüntetése esetén kérhető. Hamis állítások, hírek a véleménynyilvánítás szabadságát nem élvezik, mert azok közreadása a demokratikus nyilvánosságot nem szolgálja. Az Alkotmánybíróság maga is hangsúlyozza, hogy az általa kialakított teszt alapján esetről esetre lehet megállapítani, hogy a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnevét kell-e előtérbe helyezni {3357/2019. (XII. 16.) AB határozat [28]}.

[50] Helyesen indult ki abból az elsőfokú bíróság, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjainál az ítélkezési gyakorlat a PK 12. számú állásfoglalásra támaszkodik. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

[51] Az alperes írásában a felperesnél észlelt rendellenességeket és annak feltételezett okait mutatja be. A publikáció központi eleme, amint arra a cím is utal, az ügyfélpanaszok intézése. Ezzel kapcsolatban a szerző a felpereshez megkeresést is intézett. A cikk bevezetője az ügyfelek bejelentéseivel összefüggésben említi a sérült hulladékgyűjtő tartályok számát, azok ellenőrzését és a cserelehetőséget. Kitér a helyzet balesetveszélyes voltára, az ügyintézés nehézségeire. Korábbi írásaira hivatkozva a dolgozók javadalmazásával, ellenőrzésével kapcsolatos problémákra utal, illetve megemlíti a védőitalosztás elmaradását és az üzemi baleseteket. Az írás befejezése a cégvezető személyes felelősségét veti fel.

[52] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az első közlés tényállítás jellegére. A kijelentés értelmezése tekintetében azonban az ítélőtábla eltérő álláspontra helyezkedett. Bár az ítélet indokolása szerint az eljáró bíróság a PK 12. számú állásfoglalás szempontjai mentén értelmezte a sérelmezett közlést, és a szöveg összefüggéseire figyelemmel határozta meg annak jelentéstartalmát, mégis döntően a múlt idejű megfogalmazásnak tulajdonított jelentőséget (elsőfokú ítélet, indokolás [26]). A „kihelyezés” fordulatot szűkítően, a hulladékgyűjtők tényleges cseréjeként, ügyfelek részére történt átadásaként értékelte.

[53] Az ítélkezési gyakorlat szerint a vitatott közlemény értelmezésénél tekintettel kell lenni a társadalmi közfelfogásra is, vagyis arra, hogy az átlagos befogadó a közöltekből milyen okszerű következtetésre juthat (a Kúria Pfv.IV.20.394/2019/3. számú határozata). A közlések vizsgálata során a nyelvtani ismeretek alkalmazása önmagában nem vezet helyes eredményre, hiszen az olvasó a sajtóhírek befogadása során a teljes szöveg elolvasása, megismerése alapján vonja le következtetéseit.

[54] Az alperes cikkének központi témája az ügyfélpanaszok intézése. Az írás problémaként veti fel a sérült hulladékgyűjtő tartályok nagy számát, az ezzel kapcsolatos balesetveszélyt, majd annak előzményeként („Az ügy akkor kezdődött”) a 110 literes henger alakú tartályok „további kihelyezését megszüntette” fordulattal mutatja be a kialakult helyzet vélelmezett okát. A „kihelyezését megszüntette” megfogalmazás a felperes döntésének ismertetése. A publikáció ennek folytatásaként tájékoztatja az olvasót a rendelkezés következményeiről. Leírja, hogy az ügyfelek miként kérhetik az elhasználadott vagy sérült kukák cseréjét, az intézkedés következtében az eljárási rend hogyan változott meg. Ezzel kapcsolatos megkeresését (rossz minőségű hulladékgyűjtők, panaszok elhúzódozó intézése) és a felperes arra adott válaszát szintén ismerteti.

[55] Mindezek alapján a „kihelyezés” szó jelentése nem korlátozható a hulladékgyűjtők kiszállítására, a fogyasztók részére történő átadásra. Az alperes cikkének az első közlést követő része az ügyfelek által kezdeményezett csere folyamatát mutatja be, annak

korlátozott, időigényes voltát, anyagi és adminisztratív terheit összefüggésbe hozva a sérült hulladéktárolók számával. A „kihelyezését megszüntette” fordulat a felperes döntésére utal, amelynek következtében számtalan probléma keletkezett, a jelenben is fennálló következménnyel.

[56] Az alperes védekezésében a szolgáltató döntésére vonatkozó állításának valóságát hangfelvétellel kívánta bizonyítani, az elsőfokú bíróság azonban az indítványnak nem adott helyt. Eltérő jogi álláspontja miatt úgy ítélte meg, hogy a bizonyíték nem lenne alkalmas a közlés valóságának alátámasztására. A másodfokú bíróság nem értett egyet ezzel az indokkal, hiszen a szolgáltató döntésének cikkben állított tartalmát az erre vonatkozó hangfelvétel bizonyíthatta volna.

[57] A Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja lehetővé teszi a másodfokú bíróság részére az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását – az erre irányuló fellebbezési kérelem alapján, annak tartalmi korlátaira tekintettel.

[58] A Pp. 370. § (4) bekezdése szerint, ha a másodfokú bíróság az ügygel kapcsolatos, az elsőfokú bíróságtól eltérő anyagi jogi álláspontjának következményeként azt állapítja meg, hogy az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés az érintett kérdéshez kapcsolódóan nem volt megfelelő, ezt a felek tudomására hozza és a fellebbező fél kérelmére veszi figyelembe. Ilyen esetben a másodfokú bíróság a továbbiakban a 369. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint jár el.

[59] A Pp. 369. § (4) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének, illetve eljárásának az anyagi pervezetéssel összefüggő részét csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatja és minősítheti, úgy, hogy egyúttal köteles elvégezni a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést és az ezzel összefüggő intézkedéseket megtenni.

[60] A jelen esetben azonban a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetése nem tette indokolttá az anyagi pervezetést és ezzel összefüggésben az alperes által felajánlott bizonyítás szükségességének mérlegelését. A bizonyítási indítvány elutasításának további oka ugyanis az volt, hogy a hangfelvétel a perfelvételi tárgyaláson nem állt rendelkezésre.

[61] A Pp. 497. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a perfelvételi tárgyalásra történő idézéssel egyidejűleg közli a keresetet az alperessel és felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó valamennyi okiratot és egyéb bizonyítási eszközt a tárgyalásra hozzák magukkal, az alperest pedig arra is, hogy a keresetre a tárgyaláson adja elő az írásbeli ellenkérelemnek megfelelő tartalmú nyilatkozatát.

[62] A Pp. 498. § (1) bekezdése szerint a bíróság a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően nyomban megtartja az érdemi tárgyalást. Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak. A perben utólagos bizonyításnak nincs helye. A (2) bekezdés a), b) pontja alapján az érdemi tárgyalást akkor lehet elhalasztani, ha ezt valamely fél kéri és a már feltárt bizonyítékokkal vagy egyéb módon valószínűsíti, hogy az általa felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a keresetben, illetve védekezésben előadottak igazolására vagy cáfolatára, vagy az elrendelt bizonyítás lefolytatásának a fél körülményein kívül eső akadálya van és a bizonyítást indítványozó fél a bizonyítás lefolytatását továbbra is kéri; a távol lévő fél e nyilatkozatának beszerzése érdekében a tárgyalás elhalasztásának nincs helye. A (3) bekezdés

ügy rendelkezik, hogy a (2) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában a bíróság a bizonyítás elrendelését, illetve lefolytatását mellőzi.

[63] A bizonyítási érdek általános szabályából következően a sajtóközlemény vitatott tényállításának valóságát a perben a sajtószerv köteles bizonyítani. A jogvita kereteinek a meghatározása után a bizonyítást azonnal és korlátozott keretek között kell lefolytatni, a perfelvétel lezárása után ugyanis a bíróság az érdemi tárgyalást nyomban megtartja [Pp. 498. § (1) bekezdés]. Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak, utólagos bizonyítás pedig nem foganatosítható. A bizonyítás perben való korlátozottsága a kötelező előzetes eljárás tényével is összefüggést mutat [Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja]. Ha a sajtószerv nem rendelkezik azokkal a bizonyítékokkal, amelyekkel a sajtóközlemény vitatott tényállításainak a valóságát bizonyítani tudja, ezek beszerzésére a perben határidő a részére nem biztosítható.

[64] A Pp. 498. § (1) bekezdés második mondata első és második fordulata közötti megkülönböztetésnek az a jelentősége, hogy a bizonyításra kötelezett félnek fő szabályként legkésőbb a perfelvételi tárgyaláson be kell mutatnia bizonyítékait és a törvény szerint nyomban megtartandó érdemi tárgyalás a 498. § (2) bekezdés alapján csak kivételesen, a további jogszabályi feltételek teljesülése esetén halasztható el.

[65] Az alperes a perfelvételi tárgyalásra, az idéző végzés előzetes felhívása ellenére, nem hozta magával az általa megjelölt bizonyítékot, hanem a rögzített beszélgetés csatolására határidő engedélyezését kérte (a Fővárosi Törvényszék 39.P.23.039/2022/6. számú jegyzőkönyvébe foglalt nyilatkozat). Nem állította, hogy a bizonyítékkal nem rendelkezik, nem hivatkozott olyan körülményre, amely rajta kívül eső akadályként gátolta volna a bizonyíték perfelvételi tárgyaláson való felmutatását, mindössze azért kérte a tárgyalás elhalasztását, mert nem volt nála a hivatkozott bizonyíték. A sajtó-helyreigazítás olyan különleges személyiségvédelmi eszköz, amelynél a bíróság a per minden szakaszában a Pp. 500. § (1) bekezdése alapján soron kívül jár el a jogvédelem időszerűségének biztosítása érdekében. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság okszerűen és jogszabályoknak megfelelően [Pp. 276. § (5) bekezdés és 498. § (2) bekezdés], a pergazdaságosság és a perek észszerű időn belüli befejezésének követelményével összhangban álló módon döntött a felajánlott bizonyítás mellőzéséről.

[66] Mindezekre figyelemmel, a sajtó-helyreigazítási perre irányadó speciális szabályok következtében az anyagi pervezetés gyakorlása sem vezethetett volna az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatására. Ezért az első közlés valóságát az alperes nem bizonyította, a helyreigazítás közzétételére kötelező ítéleti rendelkezéssel az ítéltábla – eltérő indokokkal – egyetértett.

[67] Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a második kijelentést tényállításnak, annak a valóságot hamis színben feltüntető jellegére azonban tévesen következtetett. Az idézett önkormányzati rendelet nem vitásan az ingatlanhasználó bejelentéséhez köti a gyűjtőedények cseréjét. Az alperes cikkében ennek ellenkezőjét nem állította. Az érdemi döntés indokaiból nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság milyen elemek alapján találta bizonyítottnak a kifogásolt közlés jogsértő voltát.

[68] A való tények hamis színben való feltüntetésének értékelése során az ítélkezési gyakorlat különböző szempontokat ismer. A Kúria által megerősítetten a személyiségvédelmi perekben is alkalmazandónak ítélt (a Kúria Pfv.IV.20.821/2018/5., Pfv.IV.20.795/2021/7. számú határozata), a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 12. számú állásfoglalásában megfogalmazott jogértelmezés szerint a jogosult által sérelmezett cselekményeket, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A megnyilvánulásokat összefüggéseiben

kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Valós tény hamis színben feltüntetését alapozhatja meg a tényálláselemek csoportosítása (a Kúria Pfv.IV.21.456/2018/7., Pfv.IV.22.252/2016/3. számú határozatai), a szerkesztési, fogalmazási technika (a Kúria Pfv.IV.21.456/2018/7. számú határozata) is.

[69] A való tény hamis színben történő feltüntetéseként tehát az a magatartás értékelhető, ami a való tényeknek az összefüggésükből önkényesen kiragadott, tartalmi szempontból fogyatékos és emiatt téves következtetés levonására alkalmas módon való közlését jelenti. Ilyen esetben a közlés azáltal válik jogsértővé, hogy az egyébként valós tényeket hiányosan, illetőleg oly módon csoportosítva fogalmazza meg, hogy azok a közönség számára téves következtetés levonására adnak alapot.

[70] Jelen esetben a második közlés a fenti szempontoknak nem feleltethető meg. Az állítás csupán arra vonatkozott, hogy a felperes a tartályok állapotát „saját magától nem ellenőrzi” továbbá a cseréről is „csak akkor gondoskodnak, ha azt az ügyfél jelenti be”. Sem a kifogásolt mondat, sem az azt megelőző, illetve követő szövegrész nem tartalmaz szerkesztésében, stílusában, megfogalmazásában olyan elemet, amely a valós tartalmú állítást viszonylagossá tenné, tényleges jelentéstartalmától eltávolítva eltérő jelentéssel ruházná azt fel. Ezért a másodfokú bíróság e részében alaptalannak találta a keresetet, aminek következtében az alperes a második kijelentés helyreigazítására nem kötelezhető.

[71] A harmadik közlés tekintetében az ítéltábla egyetértett a helyreigazítás elrendelésével. A kijelentés tényállítás, annak valóságát az alperes nem bizonyította. A „kánikulában nem osztottak védőitalt” szöveg értelmezésénél a társadalmi közfelfogásnak van döntő jelentősége, annak, hogy az átlagos befogadó a közöltekből milyen okszerű következtetésre juthat. Ezért alaptalanul hivatkozott az alperes fellebbezésében az együttes miniszteri rendelet előírásaira. Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában, hogy az olvasónak nincs tudomása a védőital jogszabályban körülírt fogalmáról, illetve az együttes miniszteri rendelet hőmérsékleti meghatározásáról. A „kánikula” az olvasók számára a forróságot, hőséget jelenti, míg a védőital az ennek enyhítésére szolgáló folyadékot.

[72] Az alperes írása alapján ezért az olvasóközönség csak arra a következtetésre juthatott, hogy a felperes a forró napokon semmilyen folyadékot nem biztosított dolgozói számára. Az állítás valóságát az alperes nem bizonyította. A közösségi oldalról készült képernyőfotó bizonyító erejét az elsőfokú bíróság helyesen értékelte. A felmutatott bizonyíték alapján nem állapítható meg, hogy mely munkáltató alkalmazásában álló személyek, mikor, milyen hőmérsékleti körülményekre vonatkoztatva nyilatkoztak a vízosztás elmaradásáról. Ezzel szemben a felperes okirati bizonyítékokkal támasztotta alá, hogy az Országos Meteorológiai Szolgálat jelentéseit figyelemmel kíséri és szükség esetén védőitalt oszt. Az italok hűtésének szükségességére vonatkozóan pedig maga az együttes miniszteri rendelet is az „általában” fordulatot alkalmazza.

[73] Alappal sérelmezte az alperes fellebbezésében a helyreigazítás megfogalmazását, a való tények közlésére kötelező rendelkezést. A bíróság a sajtó-helyreigazítás iránti perben az érvényesített jog tartalmi körén belül jogosult meghatározni a helyreigazító közlemény szövegét. A valóság feltüntetése azonban csak annyiban és akkor indokolt, ha az a közlés valótlan tartalmának megértéséhez, értelmezéséhez szükséges (a Kúria Pfv.IV.20.252/2021/4. számú határozata). Jelen esetben az első kijelentés kizárólag a megjelölt hulladékgyűjtő tartályok kihelyezésének megszüntetését állítja. E közlés valótlansága a további kihelyezés valóságát is jelenti; részletes adatok ismertetése nem szükséges a helyes értelmezéshez, számszerű megjelölést az eredeti publikáció sem tartalmazott.

[74] Ehhez hasonló módon a harmadik közlés valótlansága egyben a védőitalosztás megtörténtét is jelenti. A bizonyítás nem terjedt ki arra, hogy a felperes „minden olyan

esetben” biztosítja munkavállalóinak a védőitalt, „amikor ezt a jogszabály előírja”. Erre figyelemmel a való tények helyreigazító közleményben feltüntetésére vonatkozó rendelkezést az ítéltábla mellőzte.

[75] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben (az első és a harmadik közlés helyreigazítása a valóság közlése nélkül) helybenhagyta.

[76] A fellebbezés részbeni eredményessége folytán a pernyertesség – pervesztesség aránya az elsőfokú és a másodfokú eljárásban egyaránt 1/3 – 2/3 mértékre módosult, a felperesre kedvezőbben. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

[77] Az elsőfokú eljárás tekintetében a felperes tekintetében az elsőfokú ítéletben, 4 munkaóra és a csatolt megbízási szerződés tartalma alapján, megjelölt 127.000 forint összeggel számolt, amelynek 2/3 részét (84.670 forint) vette figyelembe. Az alperes részére az Ükr. 3. § (3) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése értelmében, 4 munkaóra alapján meghatározott 24.000 forint + áfa (30.480 forint) 1/3 részét, 10.160 forintot vett számításba. A két összeg egybe számításával 74.510 forintba szállította le az alperes kiadója által a felperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét [Pp. 83. § (2) bekezdése, 499. § (1) bekezdése].

[78] A tárgyi illetékfeljegyzési jog hatálya alá eső eljárásban felmerült 36.000 forint kereseti illeték viselésére a felek ugyanezen arányban kötelesek. Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet e részében is megváltoztatva mérsékelte az alperes kiadójának illetékfizetési kötelezettségét és a felperest a pervesztességének mértékéhez igazodó illeték megfizetésére kötelezte a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, a 499. § (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés *b)* pontja, 42. § (1) bekezdés *a)* pontja, valamint a 62. § (1) bekezdés *f)* pontja értelmében.

[79] Az alperes fellebbezésének 1/3 arányú eredményessége folytán az ítéltábla a másodfokú perköltség viseléséről is a Pp. 364. § szerint irányadó 83. § (2) bekezdése és a 499. § (1) bekezdése alapján határozott. Mindkét fél tekintetében 4 munkaóra ügyvédi tevékenységet vett alapul, a felperes javára a csatolt megbízási szerződés alapján 120.000 forint összeg arányos részét, 80.000 forintot, az alperes részére 15.240 forint (12.000 forint + áfa) arányos részét, 5.080 forintot egybeszámítva 74.920 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes kiadóját az Ükr. 2. § (1) bekezdés *a)* pontja, a 3. § (3), (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése értelmében.

[80] A 48.000 forint fellebbezési illeték viselése tárgyában a Pp. 364. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, a 499. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel az Itv. 39. § (3) bekezdés *c)* pontjára, a 46. § (1) bekezdésére, továbbá a 62. § (1) bekezdés *f)* pontjára.

[81] A Fővárosi Ítéltábla az IM rendelet – 2023. január 1-jétől, a 26/2022. (XII. 6.) IM rendelettel módosított – 3. § (2) bekezdésének megfelelően döntött az illeték megfizetéséről.

[82] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[83] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felperest és az alperes kiadóját, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett

adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesznek eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2023. április 11.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Éva s.k.
bíró